

Jaarverslag Commissie van Toezicht

P.I. Arnhem

2025

Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Commissie van Toezicht P.I. Arnhem	3
2.1. Leden	3
2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen	4
2.3. Deskundigheidsbevordering	4
3. De toezichthoudende taak	5
3.1. Werkwijze toezichthoudende taak	5
3.1.1. Contacten met Gedeco	5
3.1.2. Medische dienst	5
3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma	6
3.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar	6
4. De bemiddelingstaak	6
5. De rechtsprekende taak	6
5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie	6
5.2. Bijzondere klachten	8
6. De adviestaak	8
6.1. Sociale veiligheid	8
6.2. Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen	8
7. Algemene conclusie	8
8. Bijlagen	9

1. Voorwoord

Speerpunt van de Commissie van Toezicht van PI Arnhem in 2025 is tweeledig geweest. Enerzijds is er enorm veel inspanning geleverd aan het beperken van de instroom van de klachten en anderzijds is enorm veel inspanning geleverd aan het wegwerken van het "stuwmeer" aan klachten die op behandeling wachtten. Het inperken van de instroom is gerealiseerd doordat de PI een klachtenfunctionaris heeft aangesteld maar ook door het intensieve werk van de maandcommissarissen en het beleid om klachten op een zo laag mogelijk niveau af te handelen. Het wegwerken van de grote werkvoorraad is gerealiseerd door het houden van extra enkelvoudige zittingen en tweewekelijkse meervoudige zittingen, en het afdoen van zaken buiten zitting. Voor enkele veelklagers zijn meerdere zogenaamde bulkzittingen gehouden waarbij op één dag alle ingediende klachten werden behandeld.

2. Commissie van Toezicht P.I. Arnhem

2.1. Leden

De Commissie van Toezicht bestaat uit twaalf leden. In de commissie zijn een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht, een advocaat, een medicus en een deskundige uit de kring van het maatschappelijk werk vertegenwoordigd. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde eisen uit artikel 11, tweede en derde lid van de Penitentiaire maatregel (Pm). Alle commissieleden zijn benoemd als lid van de Commissie van Toezicht (artikel 11 Pm, eerste lid) en hebben de maximale termijn van benoeming niet overschreden.

De Commissie van Toezicht wordt ondersteund door een secretaris verbonden aan de Rechtbank Gelderland, sector strafrecht. Daarnaast is sprake van een plaatsvervangend secretaris eveneens verbonden aan de Rechtbank Gelderland, sector strafrecht.

Gedurende het jaar 2025 is afscheid genomen van een tweetal commissieleden en een beklagrechter, waaronder een algemeen lid uit het domein justitie en veiligheid en een algemeen lid met een HR achtergrond in de medische sector. Via een sollicitatieprocedure zijn deze plaatsen weer gevuld. Daarnaast is een met rechtspraak belast lid toegetreden tot de commissie.

Schematisch overzicht van de Commissie van Toezicht van de P.I. Arnhem 2025:	Benoemd per
Medicus (voorzitter)	1 januari 2020
Een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	1 oktober 2023
Een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	1 september 2025
Een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht (gepensioneerd)	1 augustus 2022
Wetgevingsadviseur Raad van State	1 januari 2021
Advocaat	1 juni 2023
Ondernemer	1 december 2022
Deskundige op het gebied van integriteitsbeoordelingen	1 september 2025
Werkzaam binnen het maatschappelijk justitieel veld	1 januari 2022
Werkzaam binnen het maatschappelijk justitieel veld	1 januari 2022
Senior beleidsadviseur justitie	1 december 2022
Gepensioneerd, vml. directiefuncties bij GGZ, Min. van J & V, Min. van O,C & W.	1 april 2025

Werkzaam binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid (gestopt per oktober 2025) 1 januari 2023

HR achtergrond in de medische sector (gestopt per april 2025) 1 juli 2023

2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen

In beginsel vindt er elke maand een vergadering plaats, waarbij zowel de commissieleden als de directie aanwezig zijn. In het jaar 2025 hebben er in totaal elf vergaderingen plaatsgevonden. Daarnaast onderhoudt de voorzitter het contact met de directeur voor zover dit noodzakelijk is.

In 2025 heeft een extra overleg plaatsgevonden tussen directie van de PI, de voorzitter en vice-voorzitter van de Commissie van Toezicht. Dit overleg had betrekking op een incident op het gebied van sociale veiligheid binnen de PI, waar de maandcommissaris kennis van had genomen in het kader van klachtenbemiddeling.

2.3. Deskundigheidsbevordering

In 2025 heeft één lid van de Commissie van Toezicht een door de Kerngroep gefaciliteerde opleiding sociale veiligheid gevolgd. Op verzoek van de Commissie van Toezicht heeft het hoofd van het BAD een presentatie gegeven over de werkzaamheden en de onderhanden verbeteringen in het werkproces van deze afdeling. Gelet op het feit dat de Commissie van Toezicht in 2025 een digitale samenwerkingsruimte wilde inrichten voor vergaderstukken, zittingen, uitspraken, roosters en andere relevante informatie, is door een medewerker van de rechtbank een presentatie gegeven over gebruik en inrichting van een dergelijke samenwerkingsruimte. Vanwege ICT-redenen was het niet mogelijk om deze digitale ruimte in 2025 al in gebruik te nemen. Er zijn in 2025 geen werkbezoeken van of naar een andere PI of justitiële instelling geweest.

3. De toezichthoudende taak

3.1. Werkwijze toezichthoudende taak

De toezichthoudende functie is dit jaar ingevuld door middel van het voeren van positief-kritische gesprekken met de directie, die elke vergadering van de Commissie van Toezicht tot halverwege de vergadering aanwezig is geweest en op deze manier snel en transparant kan communiceren met de Commissie van Toezicht en andersom. Het contact met de inrichting c.q. gedetineerden verloopt via de maandcommissaris naar aanleiding van klachtformulieren en sprekersbriefjes. De maandcommissaris bezoekt daartoe de inrichting zo vaak als nodig is. In praktijk vindt dit één à twee keer per week plaats. Tevens worden dan ook de in isolatie geplaatsten bezocht. Van elk bezoek wordt een maandcommissarisverslag gemaakt dat maandelijks in de commissievergadering besproken wordt, zowel in aanwezigheid als daarna zonder aanwezigheid van de directie.

3.1.1. Contacten met Gedeco

In beginsel komt de Gedeco iedere maand bijeen. Bij het Gedeco-overleg is altijd een lid van de Commissie van Toezicht aanwezig. In het jaar 2025 is de Gedeco in totaal elf keer bijeengekomen. Tijdens de Gedeco-vergaderingen is veel aandacht uitgegaan naar de kwaliteit van het voedsel en de dienstverlening van de winkel. De overgang naar een nieuwe leverancier en de introductie van de vegetarische dag heeft voor veel vragen gezorgd. De winkel heeft meerdere keren de inventaris aangepast, waardoor bepaalde producten niet meer leverbaar waren en/of duurder werden.

De vergaderingen verlopen zeer gestructureerd en in goede harmonie. Agendapunten worden vooraf door de Gedeco aangeleverd en samen met agendapunten van directie besproken. Indien hier acties uit voortkomen, worden die duidelijk benoemd en in de notulen opgenomen. Er wordt standaard naar de voortgang van openstaande actiepunten gekeken. De verslagen van het Gedeco-overleg worden in de vergadering van de Commissie van Toezicht besproken.

3.1.2. Medische dienst

Algemeen

De voorzitter heeft in het verslagjaar één keer overleg gehad met Hoofd Zorg. Tijdens dit overleg zijn de algemene gang van zaken en eventuele bijzonderheden besproken. Naar aanleiding van onderstaand overzicht was er geen reden voor nadere acties vanuit de Commissie van Toezicht.

Cijfers

Klachten medische dienst	2025
Aantal klachten	35
Bemiddeld door hoofd medische dienst	14
Doorgezet naar medisch adviseur	15
Doorgezet naar RSJ	10
RSJ gegrond	0*
RSJ ongegrond	8*
Niet bemiddeld vanwege ontslag / overplaatsing	2

**In twee klachten moet nog uitspraak worden gedaan.*

3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma

In 2025 heeft vanwege langdurige ziekte en openstaande vacatures binnen de PI de arbeid meer dan normaal geen doorgang kunnen vinden. De directie heeft gekozen om de sluiting van de arbeidszalen te verspreiden over de verschillende arbeidszalen, zodat alle gedetineerden zo evenredig mogelijk werden benadeeld. Daarnaast heeft directie zo goed als mogelijk compensatie aangeboden in de vorm van extra recreatie, uitsluiting en extra luchten. Ook werden gedetineerden bij uitval van arbeid altijd doorbetaald. De uitval van arbeid heeft grote invloed op de invulling van het dagprogramma gehad. Over deze twee onderwerpen zijn daardoor veel klachten ingediend.

3.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar

In november 2025 is de Afdeling Intensief Toezicht (AIT) formeel in gebruik genomen. De voormalige afdeling B0 was hiertoe al geruime tijd fysiek voor ingericht en bemenst. Een speciale set aan huisregels voor de AIT is opgesteld en beschikbaar voor gedetineerden. De overgang van de afdeling B0 naar de AIT is zonder problemen verlopen. De minister van Justitie en Veiligheid beslist bij AIT-gedetineerden over plaatsing, verlenging en specifieke beperkingen. Om deze reden is het aantal klachten van deze gedetineerden aan de beklagcommissie afgenomen. Het strengere regime op de AIT maakt het voor de maandcommissarissen lastiger om klachten efficiënt te bemiddelen. Enerzijds vanwege een strikt dagprogramma en anderzijds door het vierogen-principe. Niet altijd is er een PIW-er beschikbaar om aan te schuiven bij een bemiddelingsgesprek en gedetineerden moeten hier mee instemmen. Als zij hier niet mee instemmen, dan wordt een aparte afspraak gemaakt dat twee maandcommissarissen met de gedetineerde in gesprek gaan.

4. De bemiddelingstaak

De bemiddelingstaak wordt uitgevoerd door alle leden van de Commissie van Toezicht, behalve door de beklagvoorzitters. Dit om de bemiddelings- en de rechtspraakfunctie uitdrukkelijk van elkaar te scheiden. Nadeel van deze scheiding van taken is dat de beklagrechters nooit op de afdelingen komen en daarmee minder gevoel krijgen van de sfeer op de diverse afdelingen.

Bemiddeling van de klachten door de maandcommissarissen is maatwerk. Dat wil zeggen dat deze afhankelijk is van de aard en hoeveelheid van de klachten alsmede de aan- of afwezigheid van het afdelingshoofd. Klachten kunnen bemiddeld worden in aanwezigheid van een PIW-er, mentor of afdelingshoofd. Klachten kunnen zonder tussenkomst van PI-personeel worden opgelost. Klachten kunnen ook na het bezoek van de maandcommissaris met een afdelingshoofd of een ander betrokken PI-medewerker worden besproken.

De rol van de maandcommissaris heeft in een aantal gevallen zeker succes. Vaak is het bieden van een luisterend oor al voldoende, vaak is het voor de gedetineerde ook al fijn als er daadwerkelijk moeite wordt gedaan om het probleem op te lossen. Indien klachten niet direct kunnen worden afgehandeld, worden gedetineerden altijd geïnformeerd over de uitkomst van de bemiddelingspoging. Dit gebeurt overwegend middels mondelinge terugkoppeling door de betreffende of opvolgende maandcommissaris.

5. De rechtsprekende taak

5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie

In 2025 heeft de commissie een aantal extra zittingen gehouden om de achterstanden in te halen. In totaal zijn er vijf extra zittingen gehouden, waarvan vier enkelvoudige zittingen en één meervoudige zitting.

In 2025 zijn in totaal vier beklagrechters actief geweest. Enkelvoudige zittingen worden gedaan door de beklagrechters. Bij meervoudige beklagzittingen zijn twee algemene leden aanwezig naast de beklagrechter die de zitting voorziet. Tijdens de beklagzittingen wordt de inrichting vertegenwoordigd door een lid van de directie en een juridisch medewerker. De beklagzittingen worden in PI Arnhem gehouden in de bibliotheek vanwege het open karakter van deze ruimte. Zoveel als mogelijk wordt er mondeling uitspraak gedaan tijdens de zitting, waarbij de secretaris direct de uitkomst op papier meegeeft aan de directie, de gedetineerde en (indien aanwezig) diens advocaat. In het geval nader onderzoek moet worden gedaan of indien sprake is van een meer complexe afweging volgt een schriftelijk uitspraak. Indien er meer informatie of nader onderzoek nodig is wordt de zaak aangehouden.

Cijfers

Aantal beklagzittingen	32
MK-zittingen	28
EV-zittingen	4
Aantal klachten en grieven:	768
Aantal klachten	766
Aantal grieven	2
Grievens omgezet naar klacht	0

Aantal klachten	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	672	637	463*	710**	830***	969 ****	768*****
Soort afdoening:							
ingetrokken	68	85	44	128	146	106	309
ingetrokken ter zitting	24	7	12	9	17	25	14
ingetrokken na bemiddeling	84	123	66	52	70	68	98
afdoening na rogatoir verzoek	40	34	40	74	38	68	93
niet-ontvankelijk	123 139	174 212	68	62	70	165	143
ongeground	5	35	105	195	202	261	247
(deels) gegrond	59	42	22	41	55	121	106
overgedragen	159	79	29	31	22	25	57
nog openstaand			77	113	325	567	265

* Waarvan 17 grieven

** Waarvan 1 grief

*** Waarvan 12 grieven

**** Waarvan 4 grieven

***** Waarvan 2 grieven

		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Behandeling	0	0	1	3	2	7	13
2	Bejegening	83	65	32	37	68	87	20
3	Bewegingsvrijheid	0	0	4	6	8	8	22
4	Compensatie	0	0	0	0	0	3	1
4	Contact buitenwereld (totaal)	52	80	57	87	108	121	114
5	Controle	9	10	8	13	11	20	18
6	Disciplinaire straf	94	86	36	77	73	99	110
7	Geweld	0	0	2	2	3	3	0
8	Informatie/procedure	0	1	4	8	17	11	17
9	Ordemaatregel	4	8	22	32	31	25	16
10	Persoonlijke voorwerpen	48	80	34	59	48	35	44
11	Regime	0	0	0	7	3	9	16
12	Rek. cour./zak- en kleedgeld	58	40	14	12	11	27	17
13	Rogatoir verzoek	44	35	46	72	77	84	74
14	Schadeverhaal	0	0	0	0	0	0	0
15	DBT	24	36	58	84	61	85	45
16	Transport	4	5	1	1	2	1	0
17	Verlaten inrichting	20	12	8	10	23	16	20
18	Verzorging (totaal)	77	79	45	52	42	105	49
19	Activiteiten (totaal)	131	85	64	88	167	153	122
20	Selectie/overplaatsing (intern/extern)	19	22	18	31	44	23	30
21	Eisen verblijfsruimte	5	2	7	11	9	25	11
	Toezicht	-	-	-	-	-	22	5
22	Nog onbekend	0	3	2	1	0	0	16
	Totaal	672	637	463	710	830	969	768
	Totaal exclusief rogatoire verhoren	628	602	417	638	753	885	694

5.2. Bijzondere klachten

De meeste klachten betroffen activiteiten (en dan vooral uitval van arbeid), contact met de buitenwereld en disciplinaire straf, in deze volgorde. Dit is in lijn met 2024, met het verschil dat in 2024 meer klachten waren over verzorging dan over disciplinaire straffen.

6. De adviestaak

6.1. Sociale veiligheid

Invulling werkwijze sociale veiligheid

In 2024 heeft de commissie na uitvoerige discussie ervoor gekozen om de verantwoordelijkheid voor signalering en bespreking van onveilig sociaal gedrag bij elke maandcommissaris neer te leggen. Voordeel van deze werkwijze is continuïteit: op elk moment is er een maandcommissaris beschikbaar indien een gedetineerde over dit aspect met de maandcommissaris wil spreken. Van de ernst van het probleem is eenieder zich zeer bewust. Zoals in dit jaarverslag reeds eerder is vermeld, heeft één commissielid bij Radar Vertige een opleidingsmodule sociale veiligheid gevolgd. Verder is één commissielid een gecertificeerd vertrouwenspersoon.

6.2. Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen

In 2025 heeft zich een incident voorgedaan dat zag op de veiligheidsbeleving van een viertal gedetineerden. Hier is door het personeel en de directie direct op gehandeld. Nader overleg tussen de directie, de betrokken maandcommissarissen en de (vice)voorzitter van de Commissie van Toezicht heeft geleid tot een zo passend mogelijk oplossing voor de betreffende gedetineerden.

7. Algemene conclusie

Het jaar 2025 kenmerkt zich vooral door de forse afname van het aantal klachten en de werkvoorraad bij de PI en de beklagcommissie. Er zijn veel inspanningen door de PI en door de commissie gedaan om de klachtenstroom te beteugelen. Aan de voorkant heeft de PI geïnvesteerd in de aanname van een eigen klachtenfunctionaris ter bemiddeling van grieven en klachten. Ook heeft de PI geïnvesteerd in het verkorten van de periode van oplevering van verweerschriften. De Commissie van Toezicht heeft een bijdrage geleverd aan de afname van de werkvoorraad door middel van het houden van extra zittingen en het afdoen van zaken buiten zitting. Met een tweetal veelklagers hebben commissieleden het gesprek gevoerd over hun klachtgedrag en naar aanleiding daarvan zijn een tiental klachten ingetrokken.

Afsluitend kan gezegd worden dat de samenwerking met de directie in een goede sfeer en productief is verlopen. Noodzakelijke veranderingen zijn doorgevoerd en de condities waaronder de gedetineerden hun straf uitzitten, worden door de directie goed bewaakt en waar mogelijk verbeterd. De afdeling AIT heeft daarbij bijzondere aandacht vanwege de steeds strenger wordende regelgeving en de aard van de gedetineerden.

8. Bijlagen

Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

CvT Bureau Arnhem - P.I. Arnhem <Totaal>

2025	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	Uitstroom														eind voorraad
						totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na probatie verzoek	grief afgedaan	
januari	565	99	99	0	0	109	108	1	180	10	17		10	25	11	12	1	23		555
februari	555	78	78	0	0	64	64	0	143	9	16			5	20	12		2		569
maart	569	52	52	0	0	49	49	0	135	6	11			3	9	5	2	13		572
1e kwartaal	565	229	229	0	0	222	221	1	153	25	44		10	33	40	29	3	38		572
april	572	73	73	0	0	70	70	0	268	4	23		2	2	30			9		575
mei	575	54	54	0	0	138	138	0	216	13	34		2	24	40	17	1	7		491
juni	491	68	68	0	0	64	64	0	170	8	11		6	2	19	4	5	9		495
2e kwartaal	572	195	195	0	0	272	272	0	218	25	68		10	28	89	21	6	25		495
juli	495	78	77	1	0	182	179	3	271	12	37	1	2	29	75	10	3	13		391
augustus	391	68	67	1	0	77	77	0	136	3	10	1	9	13	22	15	1	3		382
september	382	39	39	0	0	88	88	0	167	6	16		5	8	36	7		10		333
3e kwartaal	495	185	183	2	0	347	344	3	191	21	63	2	16	50	133	32	4	26		333
oktober	333	38	38	0	0	60	59	1	211	10	11	1	3	5	19	7		4		311
november	311	73	73	0	0	79	79	0	293	9	32	3	7	19	6	2				305
december	305	48	48	0	0	88	88	0	174	6	29	4	11	8	22	7	1			265
4e kwartaal	333	159	159	0	0	227	226	1	226	25	72	8	21	32	47	16	1	4		265
Totaal	565	768	766	2	0	1068	1063	5	197	96	247	10	57	143	309	98	14	93		265

Overzicht soorten klachten per onderwerp
CvT Bureau Arnhem

27-02-2026

2025	OH	A	H	PN	PV	PZ										Totaal
Grievens																
Informatie/procedure	1	0	0	0	0	0										1
Rek. cour./zak- en kleedgeld	0	2	0	0	0	0										2
Selectie/overpl. (int)	0	0	1	0	0	0										1
Totaal	1	2	1	0	0	0										4
Klachten																
Activiteiten (arbeid)	31	78	0	10	0	2										121
Activiteiten (div)	16	24	5	3	0	2										50
Activiteiten (lucht)	42	17	8	3	1	5										76
Activiteiten (sport)	3	3	1	1	0	0										8
Behandeling	10	13	4	48	0	9										84
Bejegening	42	20	35	14	1	0										112
Bewegingsvrijheid	10	22	13	60	12	18										135
Compensatie	2	1	9	0	0	1										13
Contact buitenw (bellen)	34	24	7	8	0	2										75
Contact buitenw (bezoek)	37	55	3	14	0	0										109
Contact buitenw (media)	1	0	0	1	0	0										2
Contact buitenw (post)	6	35	0	8	1	1										51
Controle	10	18	9	25	0	3										65
DBT	23	45	0	0	0	0										68
Disciplinaire straf	86	110	25	0	0	0										221
Dwangbehandeling	0	0	0	11	0	0										11
Eisen Verblijfsruimte	4	11	2	15	2	4										38
Geweld	0	0	1	0	2	0										3
Informatie/procedure	9	17	0	2	0	1										29
Nog onbekend	1	2	0	0	0	0										3
Ordemaatregel	22	16	13	0	0	0										51
Persoonlijke voorwerpen	49	44	6	38	2	13										152
Regime	14	16	0	0	0	0										30
Rek. cour./zak- en kleedgeld	38	17	1	15	0	3										74
Rogatoir verzoek	90	74	6	25	0	1										196

1 / 2

2025	OH	A	H	PN	PV	PZ									Totaal
Schadeverhaal	1	0	1	3	0	1									6
Selectie/overpl. (ext)	6	5	1	1	0	1									14
Selectie/overpl. (int)	19	25	3	2	0	1									50
Time-out	0	0	9	0	0	0									9
Toezicht	1	5	0	0	0	0									6
Transport	0	0	0	0	1	0									1
Verlaten inrichting	16	20	10	9	0	4									59
Verzorging (div)	1	1	0	8	0	2									12
Verzorging (godsd., levens.)	1	8	2	4	0	2									17
Verzorging (medische)	27	21	3	12	3	1									67
Verzorging (persoonlijke)	33	19	10	21	0	2									85
Totaal	685	766	187	361	25	79									2103
Totaal	686	768	188	361	25	79									2107